

**UCHWAŁA NR III/16/2024
RADY GMINY BOJSZOWY**

z dnia 25 czerwca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Bojszowy na lata 2024-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r., poz. 609 z późn. zm.) w zw. z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2024 r., poz. 177 z późn. zm.)

**Rada Gminy Bojszowy
uchwala się, co następuje:**

- § 1.** Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Bojszowy na lata 2024 - 2026, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2.** Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Bojszowy.
- § 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Grzegorz Kotas

Załącznik do uchwały Nr III/16/2024
Rady Gminy Bojszowy
z dnia 25 czerwca 2024 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE BOJSZOWY NA LATA 2024 –2026

Wstęp

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Bojszowy w latach: 2012-2014, 2015-2017, 2018-2020, 2021-2023.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Rodzina jest pierwszym i bardzo znaczącym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, obaw, zadowolenia, gniewu) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj.:

- a) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego otoczenia,
- b) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich występowaniem,
- c) rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
- d) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- e) dążenie do integracji i reintegracji rodziny,
- f) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej.

Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny się opierać na zasadach wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich

uczestników działań. Realizacja Programu będzie się odbywać za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem przy wykorzystaniu jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Podstawa prawna działań: art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1. Adresaci Programu

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Bojszowy na lata 2024-2026 będą przede wszystkim rodziny z Gminy Bojszowy przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Takich beneficjentów wskazuje bezpośrednio ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która dodatkowo określa przykładowy katalog działań, jakie mogą zostać uruchomione w pracy z ww. rodzinami. Przedstawiony Program odnosi się ściśle do form pracy z rodzinami przewidzianymi w ustawie. Adresatami działań pomocowych, w tym przede wszystkim koordynacji wsparcia realizowanego przez asystenta rodziny, mogą być również rodziny i kobiety w ciąży spełniające kryteria zawarte w ustawie „Za życiem”. Uzupełniający charakter będą miały działania powszechnie skierowane do rodzin lub ich członków, beneficjentów gminnych programów profilaktycznych, uczestników ogólnodostępnych przedsięwzięć wpisujących się w promowanie wartości i siły płynącej z rodziny oraz zdrowego stylu życia. W pewnym zakresie (pośrednim) odbiorcą Programu będzie również kadra pracowników zaangażowanych w bezpośrednią pomoc rodzinom doświadczającym trudności w wychowaniu i opiece nad dziećmi.

2. Diagnoza środowiska lokalnego – sytuacja rodzin w Gminie Bojszowy oraz działania podejmowane na rzecz rodzin

Gmina Bojszowy położona jest w środkowo-wschodniej części województwa śląskiego, w pradolinie rzeki Wisły i dorzeczu rzek Gostynki, Pszczyнки i Korzeńca. Administracyjnie Gmina Bojszowy wchodzi w skład powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Sąsiaduje z gminami Tychy, Bieruń, Oświęcim, Pszczyna, Miedźna i Kobiór. Gmina składa się z zespołu wiejskich jednostek urbanistycznych: Bojszowy, Bojszowy Nowe, Jedlina, Międzyrzecze i Świerczyniec, o łącznej powierzchni 3 407,33 ha

Rysunek 1. Położenie Gminy Bojszowy

Granice między poszczególnymi miejscowościami zacierają się, ponieważ¹:

- Bojszowy z Jedliną stanowią jedną parafię należącą do dekanatu Bieruńskiego. Obwód szkolny obejmuje obie wsie ze szkołą w Bojszowach. Jedynie klasy „zerowe” zlokalizowane są w budynku w Jedlinie.
- Bojszowy Nowe ze Świerczyńcem stanowią jedną parafię należącą do dekanatu Bieruńskiego z kościołem zlokalizowanym na granicy obu miejscowości. Wspólny dla tych miejscowości jest również obwód szkolny.
- Międzyrzecze stanowi jedną parafię należącą do dekanatu Miedźniańskiego z własnym kościołem i cmentarzem zlokalizowanym w sąsiedztwie kościoła. W Międzyrzeczu obwód szkolny obejmuje tylko miejscowość Międzyrzecze.

Do rodziny należą dzieci własne i małżonków, dopóki nie skończą 25 lat. Muszą być jednak na utrzymaniu rodziców, aby były uznane za jej członków. W Gminie Bojszowy w 2021 r. funkcjonowało 2330 rodzin.² Szczegółową strukturę rodzin przedstawia tabela 1.

¹ <https://bojszowy.pl/>, dostęp 22.05.2024r.

² <https://bdl.stat.gov.pl/>, dostęp 22.05.2024r.

Tabela 1. Rodziny według liczby dzieci

Rodziny wg liczby dzieci	Liczba rodzin	Odsetek w ogółem
bez dzieci	560	24,03%
z 1 dzieckiem	758	32,53%
z 2 dzieci	760	32,62%
z 3 dzieci	201	8,63%
z 4 i więcej dzieci	51	2,19%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, dane z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2021r.

Małżeństwo i rodzina są silnie osadzone w systemie wartości Polaków. W gminie Bojszowy współczynnik małżeństw w latach 2021-2022 wzrósł w stosunku do 2020 r. Współczynnik ten wynosił 3,2 zawartych małżeństw na 1000 mieszkańców gminy. Jest to wartość niższa w porównaniu do średniej powiatu oraz województwa śląskiego. Tym samym współczynnik rozwodów w powiecie jest niższy od sytuacji w całym województwie.

Tabela 2. Współczynnik małżeństw oraz rozwodów na 1000 ludności

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Małżeństwa						
Woj. śląskie	5,0	4,9	4,9	4,7	3,7	4,3	3,9
Powiat bieruńsko-lędziński	5,7	5,7	5,3	5,0	3,7	4,2	3,5
Bojszowy	6,2	5,3	5,2	4,2	2,5	3,3	3,2
	Rozwody						
Woj. śląskie	1,8	1,8	1,8	1,8	1,4	1,7	1,7
Powiat bieruńsko-lędziński	1,7	1,3	1,6	1,9	1,4	1,2	1,5

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, dostęp 22.05.2024r.

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom wielodzietnym, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny mieszkańcy Gminy Bojszowy winni złożyć wniosek w Centrum Usług Społecznych w Bojszowach. Do końca 2023 roku prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny uzyskało 1826 osób, tj. 21,81% ogółu mieszkańców Gminy Bojszowy. W 2023 r. dzieciom wydano 45 kart, zaś rodzicom/opiekunom 155 kart.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej szczególną rangę przypisała funkcji opiekuńczo – wychowawczej realizowanej w rodzinie. Doświadczenie trudności w tej sferze podlega specyficznym oddziaływaniom wspierającym i naprawczym. Realizowanie tych zadań, na mocy ustawy, zostało w znacznej mierze oparte na usłudze asystenta rodziny.

W 2023 r. objętych wsparciem asystenta rodziny było 10 rodzin (22 dzieci w rodzinach). Usługą asystenta rodziny w latach obowiązywania Gminnych programów wspierania rodziny GPWR 2018-2020 objęto 22 rodziny, zaś w ramach GPWR 2015-2017 – 24 rodziny.

W gminie w ramach Placówki Wsparcia Dziennego, która została powołana do życia w roku 2004 w ramach działalności Centrum Usług Społecznych w Bojszowach, działa Świetlica Środowiskowa w miejscowościach Międzyrzecze i Świerczyniec. W roku 2022 utworzona została Placówka Wsparcia Dziennego specjalistyczna w Bojszowach.

Placówka Wsparcia Dziennego wspiera rodziny przez objęcie uczestników działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Swoją działalnością pomaga dzieciom i młodzieży (tym samym rodzicom) przede wszystkim w zapewnieniu opieki wychowawczej, pokonywaniu trudności szkolnych i rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień wychowanków, organizowaniu wolnego czasu oraz realizuje programy socjoterapeutyczne i psychoprofilaktyczne. Działania Placówki opierają się na zasadach etyki oraz na uniwersalnych wartościach i mają na celu przygotowanie wychowanków i ich rodziców do właściwego i pełnego udziału w życiu społecznym na miarę ich indywidualnych możliwości.

W placówce realizowane są następujące zajęcia rozwijające zainteresowania i zamiłowania:

- warsztaty kulinarne,
- warsztaty ekologiczne,
- warsztatach rękodzieła artystycznego,
- warsztaty taneczne.

Liczba miejsc w placówkach w 2023 r. wynosiła 165.

Centrum Usług Społecznych w Bojszowach realizując swoje zadania na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2023 r. przyznał świadczenie 58 osobom, w tym:

- zasiłek stały 5 osobom,
- zasiłek okresowy 13 osobom,
- zasiłek celowy 28 osobom,
w tym:
  - zasiłek celowy 3 osobom;
  - zasiłek celowy specjalny 1 osobie;
  - zasiłek celowy na żywność z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023 26 osobom,
- pomoc w formie dożywiania z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023 19 osobom (7 rodzin),
- opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne 4 osobom.

W 2023 r. Centrum Usług Społecznych w Bojszowach przyznało świadczenie głównie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, ubóstwa oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 3. Liczba rodzin którym przyznano pomoc z podziałem na powody przyznania

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	17	30
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6	35
w tym, potrzeba ochrony wielodzietności	5	32
Bezrobocie	12	29
Niepełnosprawność	31	63
Długotrwała lub ciężka choroba	40	61

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	17	52
w tym:		
rodziny niepełne	5	20
rodziny wielodzietne	6	32
Przemoc w rodzinie	19	51
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	7	12
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (art. 7 pkt 11)	0	0
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Bojszowach, stan na koniec 2023 r.

Stwierdza się, że maleje liczba rodzin objęta pomocą finansową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a wzrasta liczba rodzin, w których prowadzona jest praca socjalna. Z tej formy pomocy skorzystały 93 rodziny o łącznej liczbie osób w rodzinach 198.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni współpracują z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, policją, służbą zdrowia oraz innymi podmiotami, w celu poprawy sytuacji rodziny.

Kolejną analizowaną kwestią jest zjawisko przemocy w rodzinie, w tym liczba korzystających z pomocy z tego powodu rodzin oraz zasoby Gminy Bojszowy umożliwiające pomoc i przeciwdziałanie temu problemowi. Dokumentacja „Niebieska Karta” jest informacją, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy oraz wymaga ona wsparcia, kontroli i pomocy. W 2023 r. wpłynęło do Zespołu Interdyscyplinarnego w Bojszowach 9 formularzy Niebieska Karta. Prowadzono łącznie 18 procedur w 15 rodzinach. Zakończono 15 procedur NK.

Tabela 4. Liczba zawartych formularzy Niebieska Karta

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
12	10	9	16	12	9	19	9

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Bojszowach

W 2023 r. złożono 130 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń wynikających z ustaw o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym:

- zasiłek rodzinny - 43 wnioski,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - 31 wniosków,
- świadczenie rodzicielskie - 9 wniosków,
- zasiłek pielęgnacyjny - 34 wnioski,
- świadczenie pielęgnacyjne - 7 wniosków,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego - 6 wniosków.

W związku z realizacją powyższych ustaw wydano 252 decyzje.

Tabela 5. Liczba świadczeń oraz kwota wypłacona w 2023r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego		
Zasiłek rodzinny	969	108 770,20
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	3	3 000,00
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	15	5 800,00
Dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka	49	14 225,08
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	110	11 860,60
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	66	6 098,28
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	292	26 053,00
Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	135	10 710,34
Świadczenia opiekuńcze		
Zasiłek pielęgnacyjny	1582	341 458,88
Świadczenie pielęgnacyjne	514	1 256 478,80
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka		
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	27	27 000,00
Świadczenia rodzicielskie		
Świadczenia rodzicielskie	113	103 683,50
Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe i zdrowotne		
Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	336	220 870,55
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	52	11 381,00
Fundusz alimentacyjny		
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	141	58 253,56
Świadczenia wychowawcze		
Świadczenia wychowawcze 500 plus	4	1 549,98

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Bojszowach, stan na koniec 2023 r.

W Gminie Bojszowy w 2021r. przeprowadzona została przez ekspertów firmy GRUPA BST Sp. z o.o. diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Bojszowy. W opinii respondentów z zakresu wspierania rodziny w Gminie Bojszowy należałoby rozwijać alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – uważało tak 74,5% osób. Również częściej niż co druga osoba wytypowała wsparcie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi (59,0%) oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych (54,5%).

Wykres 1. Dostępność wybranych usług - polityka prorodzinna i wspieranie rodziny

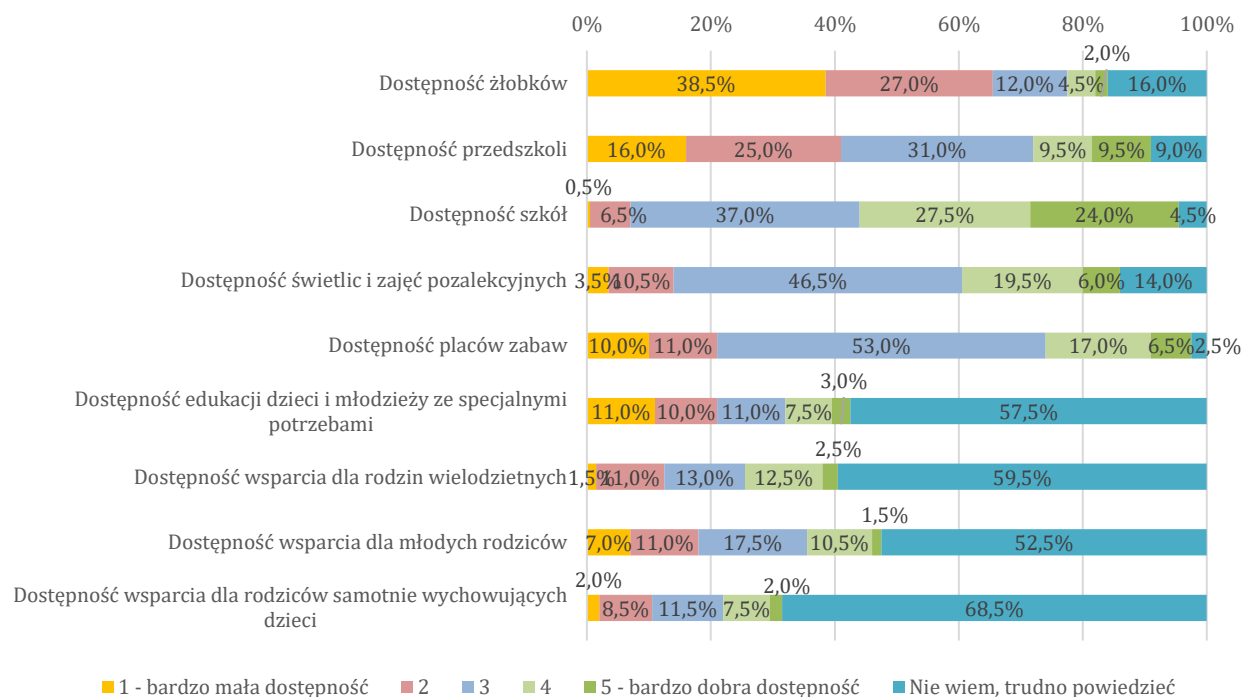

Tabela 6. Jakie usługi z zakresu wspierania rodziny należałoby według Pana(-ni) rozwijać w gminie Bojszowy?

Wyszczególnienie	Odsetek
Alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	74,5%
Alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi	59,0%
Alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych	54,5%
Warsztaty i zajęcia rozwijające zainteresowania	36,0%
Wydarzenia i imprezy sprzyjające integracji rodzin	33,5%
Zwiększenie bazy placówek opiekuńczo-wychowawczych	32,5%
Poradnictwo specjalistyczne	19,5%
Specjalistyczna pomoc	18,5%
Grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowe dla osób uzależnionych bądź dorosłych członków rodziny osoby uzależnionej	11,5%
Grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowe dla osób doznających przemocy w rodzinie	10,5%
Grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowe dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze	10,5%
Usługi związane z poprawą relacji w rodzinie	8,5%
Terapie uzależnień i terapie dla osób stosujących przemoc	8,0%
Profilaktyka uzależnień i przemocy wśród dzieci i młodzieży	6,5%
Rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców	6,5%
Profilaktyka uzależnień i przemocy wśród osób dorosłych	5,5%
Wsparcie asystenta rodziny	3,5%
Inne	2,5%
Nie wiem, trudno powiedzieć	1,0%

Najczęściej wskazywane usługi wymagające wsparcie, były wskazywane także jako te, z których najchętniej skorzystaliby uczestnicy badania w przyszłości tj. alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży (42,5%), osób dorosłych (42,0%) czy rodzin z dziećmi (35,5%). Jak wynika z badania najmniejsze zainteresowanie zostało wykazane w stosunku dla grup wsparcia i/lub grup samopomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, uzależnionych bądź dorosłych członków rodziny osoby uzależnionej i rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Tabela 7. Z których usług potencjalnie chciał(a)by Pan(i) w przyszłości skorzystać?

Wyszczególnienie	Odsetek
Alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	42,5%
Alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych	42,0%
Alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi	35,5%
Warsztaty i zajęcia rozwijające zainteresowania	29,5%
Wydarzenia i imprezy sprzyjające integracji rodzin	29,5%
Zwiększenie bazy placówek opiekuńczo-wychowawczych (żłobków, przedszkoli, klubów malucha)	19,0%
Specjalistyczna pomoc (psycholog, pedagog, logopeda itp.)	12,0%
Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	11,5%
Rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców	5,0%
Profilaktyka uzależnień i przemocy wśród dzieci i młodzieży	4,0%
Usługi związane z poprawą relacji w rodzinie (np. terapie rodzinne lub małżeńskie, rozwiązywanie problemów wychowawczych)	4,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	4,0%
Wsparcie asystenta rodziny	2,5%
Profilaktyka uzależnień i przemocy wśród osób dorosłych	2,0%
Terapie uzależnień i terapie dla osób stosujących przemoc	2,0%
Grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowe dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	1,5%
Grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowe dla osób uzależnionych bądź dorosłych członków rodziny osoby uzależnionej	1,0%
Grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowe dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze	1,0%

Zdaniem reprezentantów Gminy Bojszowy, koszty wychowania dzieci mają istotny wpływ na brak chęci posiadania dzieci (44,0%). Kluczowym czynnikiem jest także brak lub wady systemu placówek opiekuńczo-wychowawczych (30,5%) co znajduje odzwierciedlenie we wcześniejszym pytaniu dotyczącym niskiej oceny dostępności do żłobków czy przedszkoli. Mimo, że niemal wszyscy respondenci wiążą przyszłość z gminą Bojszowy to dopatrują się, że młodzi odkładają decyzję posiadania dzieci z powodów emigracji do innej gminy (20,5%).

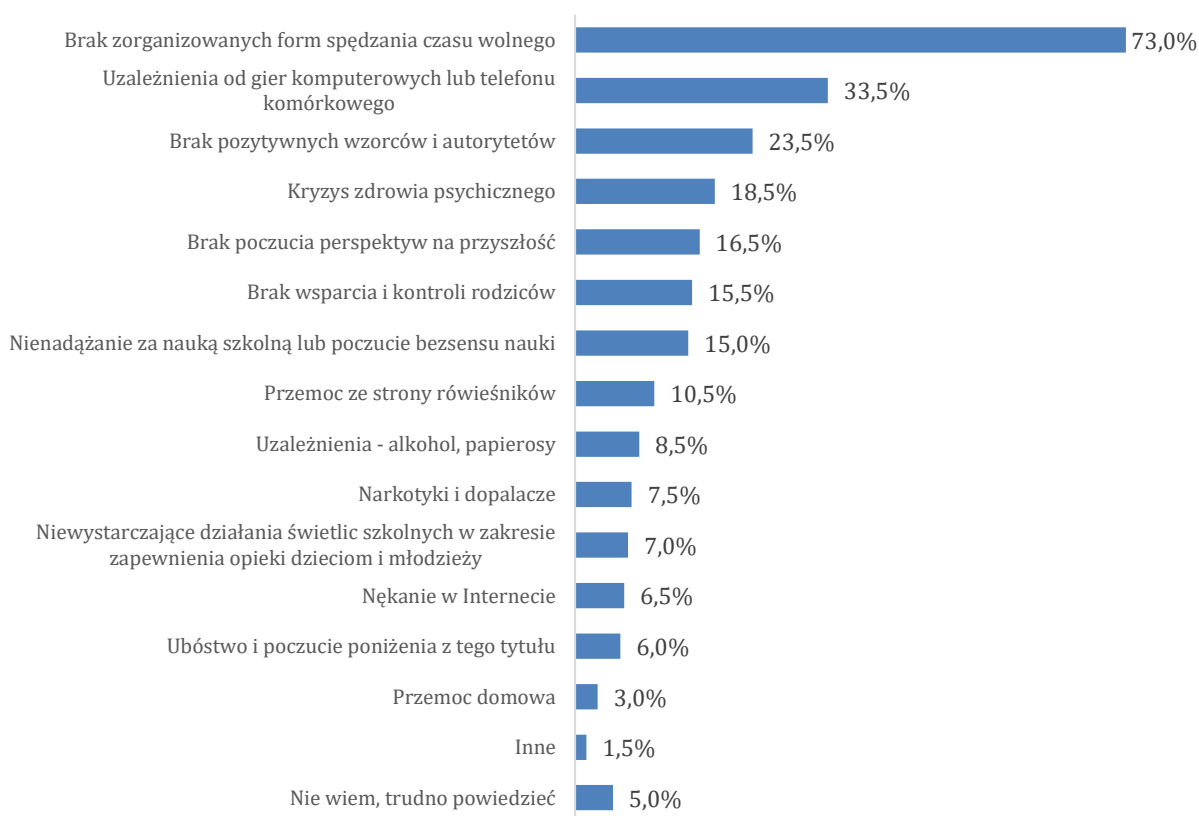
Wykres 2. Co według Pana(-ni) wpływa na brak chęci posiadania dzieci przez mieszkańców gminy Bojszowy?

Większość respondentów była zgodna, że najpoważniejszym problemem dzieci i młodzieży w gminie Bojszowy jest brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego (73,0%) – był to bowiem czynnik wskazywany ponad dwa razy częściej od pozostałych. Mieszkańcy gminy dostrzegają także, że problem tkwi w uzależnieniu dzieci i młodzieży od gier komputerowych lub smartfonów (33,5%), a także braku pozytywnych wzorców i autorytetów (23,5%).

Z badania ilościowego wynika, że mieszkańcy dobrze oceniają dostępność szkół w gminie Bojszowy (średnia 3,71). Również najwyżej spośród wskazanych usług oceniono dostępność świetlic i zajęć pozalekcyjnych (średnia 3,16) oraz dostępność wsparcia dla rodzin wielodzietnych (średnia 3,09). Z drugiej strony najniższe oceny przyznano w dostępności do żłobków (średnia 1,86), czy dostępności do edukacji dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami (np. dzieci autystycznych, dzieci z opóźnionym rozwojem psychoruchowym – średnia 2,56). Nie najwyższe noty przydzielono dostępności przedszkoli w gminie Bojszowy (2,69).

Wykres 3. Jakie problemy dzieci i młodzieży uważa Pan(i) za najpoważniejsze w gminie Bojszowy?

3. Cele i działania programu

Cel główny: Rozwój środowiskowego systemu wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży - mieszkańców Gminy Bojszowy

1. Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieży.

1.1. Tworzenie oferty wsparcia adekwatnego do potrzeb rodziców z dziećmi, dziećmi i młodzieży w ramach zintegrowanego systemu wsparcia.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Opracowanie modelu koordynacji współpracy na rzecz rodziców z dziećmi, dziećmi i młodzieży oraz jego aktualizacja	1 x rok	Liczba spotkań grup roboczych. Liczba inicjatyw.	CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Diagnozowanie potrzeb rodziców z dziećmi, dziećmi i młodzieży	Od 01.06.2024 do 31.12.2026	Liczba raportów	CUS	W ramach zadań własnych jednostek

1.2. Organizacja działań kulturalnych, sportowych i ogólnorozwojowych podnoszących kompetencje dzieci i ludzi młodych, a także rozwijających zainteresowania.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Organizowanie warsztatów/ zajęć edukacyjnych/ artystycznych/ rozwijających dla dzieci i młodzieży	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zajęć. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach / zajęciach.	Placówki oświatowe GBP CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Konkursy tematyczne, wystawy stałe i czasowe - wybrane zajęcia edukacyjne połączone z warsztatami plastycznymi	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba wystaw. Liczba warsztatów. Liczba uczestników warsztatów. Liczba wystawców.	Placówki oświatowe GBP CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań dla dzieci i młodzieży	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba partnerów z NGO. Liczba przedsięwzięć. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach/ wydarzeniach.	CUS UG	W ramach zadań własnych jednostek Budżet Gminy
Zajęcia sportowe i rekreacyjne	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zajęć. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach. Liczba podmiotów realizujących zajęcia.	CUS Kluby sportowe UG	W ramach zadań własnych jednostek Budżet Gminy
Organizacja wypoczynku letniego i zimowego	Cyklicznie podczas ferii i wakacji	Liczba zajęć. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w wypoczynku. Liczba podmiotów realizujących zadanie	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Budżet Gminy Dotacja
Wsparcie placówek wsparcia dziennego w celu poszerzenia oferty zajęć dla dzieci i młodzieży	Ciągły	Liczba funkcjonujących świetlic.	CUS UG	W ramach zadań własnych jednostek. Dotacja
Realizacja programu edukacji kulturowej w oparciu o partycypacyjny udział dzieci i młodzieży w procesach kulturotwórczych	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zrealizowanych projektów w nurcie edukacji kulturowej. Liczba dzieci i młodzieży zaangażowanych w sprawy społeczno-kulturalne.	UG Placówki oświatowe GBP CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Powołanie Młodzieżowej Rady Gminy Bojszowy, jako formy edukacji obywatelskiej i demokratyzacji życia publicznego	Zgodnie z harmonogramem	Liczba posiedzeń. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pracach rady.	UG CUS	W ramach zadań własnych jednostek Gmina Bojszowy

1.3. Organizacja działań edukacyjnych podnoszących wiedzę, kompetencje i świadomość społeczną rodzicielstwa, w tym m.in. działań profilaktycznych, wspierających i kampanii społecznych.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Rzeczpospolitanie informacji dla rodzin na temat możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego	Ciągły w trakcie spotkań, konferencji, poradnictwa, w punktach konsultacyjno - informacyjnych	Liczba kampanii/akcji informacyjnych	UG CUS PCPR GKRPA	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/ projektów Dotacje
Promowanie pozytywnego wzorca rodzinnego i innych form rodzicielstwa, w tym: rodzicielstwa zastępczego, adopcji oraz działań na rzecz rodzin z dziećmi	Ciągły w trakcie spotkań, konferencji, poradnictwa, w punktach konsultacyjno - informacyjnych	Liczba kampanii/akcji informacyjnych	UG CUS PCPR GKRPA	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/ projektów Dotacje
Promocja i pozyskiwanie rodzin wspierających	Ciągły, w trakcie spotkań, konferencji, poradnictwa, w punktach konsultacyjno - informacyjnych	Liczba kampanii/akcji informacyjnych Liczba pozyskanych rodzin wspierających	CUS PCPR	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/ projektów Dotacje

1.4. Organizacja działań integrujących rodziny z dziećmi w czasie wolnym i przybliżających dziedzictwo kulturalne gminy.

Propozycja zadań	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Organizowanie otwartych, bezpłatnych działań o charakterze społecznym i kulturalnym	Ciągły Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych wydarzeń	UG GBP CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Organizacja cyklicznych pikników i spotkań integracyjnych o charakterze rodzinnym z otwartą formułą programową i z poradnictwem tematycznym z zakresu kompetencji społecznych.	Ciągły Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych wydarzeń	UG GBP CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Imprezy plenerowe oraz koncerty	Ciągły Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba imprez	UG GBP CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Wystawy, konkursy i kiermasze	Ciągły Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba wystaw Liczba konkursów Liczba kiermaszy	UG GBP CUS	W ramach zadań własnych jednostek

Wolontariat międzypokoleniowy	Ciągły	Liczba inicjatyw związanych z wolontariatem międzypokoleniowym Liczba wolontariuszy	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
-------------------------------	--------	--	-----	---

1.5. Wspieranie rodzin z dziećmi w zakresie ochrony zdrowia.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Świadczenie usług rehabilitacji ruchowej	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie	CUS UG	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Wsparcie w formie terapii i konsultacji psychiatryczno-psychologicznych	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie	CUS PWD	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Zajęcia gimnastyki korekcyjnej	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie	Placówki oświatowe	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje

1.6. Wspieranie rodziców w organizowaniu opieki nad dzieckiem.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Dowóz uczniów z niepełnosprawnością oraz mieszkających w znacznej odległości do szkół i placówek	Ciągły	Liczba dzieci korzystających z dowozów	UG	W ramach zadań własnych jednostek

2. Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego.

2.1. Wsparcie rodzin z dziećmi z obszaru włączenia społecznego.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Prowadzenie poradnictwa rodzinnego i wsparcie psychologiczne	Ciągły	Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa	CUS PWD Placówki oświatowe	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Prowadzenie poradnictwa prawnego	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje

Świadczenie usługi asystenta rodziny	Ciągły	Liczba rodzin Liczba asystentów rodziny Liczba wniosków do Sądu	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Dotacje
Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez współpracę m.in. ze szkołami/ przedszkolami, PCPR, kuratorami	Ciągły	Liczba instytucji z którymi nawiązano współpracę	CUS PWD PCPR Kuratorzy rodzinni	W ramach zadań własnych jednostek
Realizacja projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych	Zgodnie z harmonogramem rzeczowo finansowym projektu	Liczba usług realizowanych w ramach projektu Liczba rodzin które otrzymali wsparcie	CUS UG Placówki oświatowe GBP	Środki pozyskane ze środków zewnętrznych Budżet Gminy

2.2. Organizacja i realizacja zajęć rozwijających zainteresowania i zdolności.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Realizacja zajęć artystycznych, rozwijających zainteresowania i odkrywającymi zdolności dzieci i młodzieży	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci Liczba zajęć	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Organizacja cyklu spotkań i warsztatów z zakresu myślenia dla dzieci	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci Liczba zajęć	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Organizacja warsztatów komunikacyjnych dla dzieci i rodziców w celu budowania kompetencji społecznych i emocjonalnych.	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci Liczba zajęć	UG PWD CUS	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Organizowanie na cyklu zajęć dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym podczas ferii i wakacji	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci Liczba zajęć	UG CUS	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje

2.3. Organizacja zajęć podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze oraz organizowanie czasu wolnego dzieci i młodych ludzi.

Propozycja zadań	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Organizowanie zajęć specjalistycznych ukierunkowanych na wzmocnienie mocnych stron i zasobów (terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne)	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych zajęć	PWD CUS UG	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów. Dotacje
Organizowane zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych zajęć	PWD CUS UG	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Organizowanie zajęć o charakterze profilaktyczno-wychowawczym	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych zajęć	PWD	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje

3. Pomoc materialna dla rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodziny.

Propozycja zadań	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Realizacja zasiłków okresowych, celowych, celowych specjalnych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	Ciągły	Liczba świadczeniobiorców	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Dotacje
Realizacja Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”	Ciągły	Liczba świadczeniobiorców	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Dotacje
Realizacja świadczeń rodzinnych	Ciągły	Liczba świadczeniobiorców	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Dotacje
Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnym	Ciągły	Liczba Świadczeniobiorców	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Dotacje
Realizacja stypendiów i zasiłków szkolnych	Ciągły	Liczba świadczeniobiorców	CUS	W ramach zadań własnych jednostek Dotacje

4. Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży.

Propozycja zadań:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowane źródło finansowania zadania
Zabezpieczenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	Ciągły	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	CUS PCPR	W ramach zadań własnych jednostek
Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba szkoleń Liczba przeszkolonych osób	CUS PCPR	W ramach zadań własnych jednostek
Wsparcie i rozwój samopomocowych grup wsparcia dla rodziców	Ciągły	Liczba grup z którymi nawiązano współpracę	CUS PWD	W ramach zadań własnych jednostek
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Ciągły	Liczba Placówek Wsparcia Dziennego	CUS UG	W ramach zadań własnych jednostek Środki pozyskane w ramach programów/projektów Dotacje
Współpraca z NGO w zakresie wspierania rodzin	Ciągły	Liczba NGO z którymi nawiązano współpracę	UG CUS	W ramach zadań własnych jednostek

4. Podsumowanie

Program Wspierania Rodziny na lata 2024–2026 w swych założeniach dąży do podnoszenia standardów realizowanych usług, które mają na celu zapewnienie spójności rodziny oraz tworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju dzieciom. Wprowadzane systematycznie rozwiązania w systemie pracy z rodzinami w obszarze profilaktyki – praca socjalna z rodzinami, asystentura rodzin, rozwój usług społecznych zgodnie z zdiagnozowanymi potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców, zwiększenie dostępności do usług specjalistycznych zwłaszcza świadczonych w środowisku, a także funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego – ma na celu zmniejszenie się liczby dzieci kierowanych do zastępczych form opieki, a co za tym idzie pozostaniem dzieci z ich rodzicami. Także podejmowanie działań już na pierwszym etapie pojawienia się trudności czy kryzysu w rodzinie, zapobiega pogłębianiu się problemów i pozwala na skrócenie czasu oddziaływania. Dzieci oraz ich rodzice mogą korzystać z oferty gminy, która jest rozwijana w bezpośrednim odniesieniu do zgłaszanych potrzeb.

Program zapewnia kontynuację dotychczasowej polityki Gminy w obszarze wsparcia rodzin oraz ma na celu dalszy rozwój działań zmierzających do rozwoju i podniesienia jakości usług kierowanych do wszystkich rodzin z Gminy Bojszowy.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. W związku z powyższym konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Bojszowy programu wspierania rodziny na lata 2024 – 2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, a tym samym kontynuowanie dotychczasowej polityki gminy wyrażonej w Gminnym Programie Wspierania Rodziny, przyjętym uchwałą Rady Gminy Bojszowy XXVIII/179/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. na lata 2021 – 2023.

Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Bojszowy na rzecz: promowania modelu rodziny z dziećmi i kształtowania pozytywnego wizerunku rodziny, wzmocnienia rodziny w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji, zapewnienia właściwej opieki dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy osób dorosłych.

Program zakłada kontynuację i rozwój dotychczas realizowanych w Gminie Bojszowy usług na rzecz rodzin z dziećmi oraz dzieci i młodzieży oraz wdrożenie nowych form wsparcia rodziny przewidzianych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program określa ogólne kierunki polityki Gminy Bojszowy w zakresie wzmocnienia rodzin oraz zapewnienia właściwych warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

Z uwagi na powyższe, przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 stało się konieczne i uzasadnione.